

2011. NOVEMBER 23. SZERDA

2TIMÓTEUS 1,8 – 14

DR. GYŐRI ISTVÁN

Szenvedj együtt az evangéliumért!

^{1,8}Ne szégyelld hát a mi Urunkról szóló bizonyoságtételt, se engem, az ő foglyát, hanem szenvedj velem együtt az evangéliumért, Isten ereje által. ^{1,9}Mert ő szabadított meg minket, és ő hívott el szent hívással, nem a mi cselekedeteink alapján, hanem saját végzése és kegyelme szerint, amelyet még az idők kezdete előtt Krisztus Jézusban adott nekünk. ^{1,10}Ez most nyilvánvalóvá lett a mi Üdvözítőnk, Krisztus Jézus megjelenése által, aki megtörte a halál erejét, és az evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet. ^{1,11}Ennek az evangéliumnak a szolgálatára rendeltettem én hírnökül, apostolul és tanítóul. ^{1,12}Ezért is szenvedem ezeket, de nem szégyellem, mert tudom, kiben hiszek, és meg vagyok győződve, hogy neki van hatalma arra, hogy a rám bízott kincset megőrizze arra a napra. ^{1,13}Az egészséges beszéd példájának tekintsd, amit éntőlem hallottál, a Krisztus Jézusban való hitben és szeretetben. ^{1,14}A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szentlélek által.

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

Ennek az igeszakasznak a fő gondolata a Krisztus ügyéért, az evangéliumért való együtt szenvedés. Pál röviden összefoglalja, hogy mi az evangélium lényege, és arra biztatja kedves tanítványát, hogy legyen hű ehhez a drága kincshez.

A 8. vers kulcsfogalma a *synkakopathein*, a „rossz közös/együtt-elszenvedése.” Ugyanez a fogalom jön elő a 2,3-ban is, ahol a katona kötelességteljesítéséhez hasonlítja ezt az együtt-szenvedést. Pál oldaláról a fogság ténye indokoltá teszi ennek a fogalomnak a hangsúlyozását. Mít vár azonban Timóteustól? Valószínűleg többet, mint hogy ugyanezen szó mai szóhasználatával élve szimpátiát érezzen Pállal. Azt nem kéri, hogy jöjjön el, és ténylegesen együtt szenvedje el vele a fogságot és annak minden nyomorúságát. A *tó euangelió* dativusa többféleképpen értelmezhető, de legvalószínűbb a dativus commodi: az evangéliumért, az evangélium miatt, az evangélium ügyében. A mondat azzal zárul, hogy mindez *kata dynamin theou* történik, azaz Isten ereje szerint. Isten próbára teszi Timóteust is a maga helyén, az evangélium ügyében való munkálkodása során sok rosszat kell elszenvednie, de Isten maga ad erőt ezekhez.

A 9–10. versek az evangélium nagyon rövid, hitvallásszerű összefoglalását adják. A két vers egy hosszú körmondat, ahol az Istenre vonatkozó participiumok mind gen-ban állnak, és így kapcsos-

lódnak a 8. vers végéhez: Istennek ereje által, aki megváltott, elhívott, aki legyőzte a hálált. Nem valószínű, hogy itt Pál egy kész hitvallásformulát használt volna, hiszen nehezen elképzelhető, hogy ezt nyelvtanilag így átszerkesztette volna. Sokkal inkább arra kell gondolnunk, hogy ezt Pál maga fogalmazta meg, mint ahogy ezzel több helyen is találkozunk (Ef 2,8–10, Róm 3,21–28) Felsorolja a Jézusban adott üdvösség főbb eseményeit, tényeit: megváltás, elhívás, elrendelés az idők kezdete előtt, a halál erejének megtörése Jézusban, az elmúlhatatlan élet megmutatása. A 9. vers második egységét az ÚF így fordítja: „ő hívott el szent hívással”, azonban a *klészi bagia* az elhívás célját is jelentheti, ilyen értelemben: *ő hívott el szent hivatásra*. Ez az értelmezés sokkal jobban illeszkedik a kontextushoz, főleg a 11. vers figyelembe vételével.

A 11. vers a legtöbb bibliafordításban már értelmezést is tartalmaz, az ÚF-ban egy egészen bővebb megfogalmazást találunk. Az eredetileg nagyon rövid, tömör megfogalmazás – *eis ho etethén egó* – a kezdő vonatkozó névmással az egész, az előbbieken felsorolt üdveseményre vonatkozik, természetesen beleértve az evangéliumot is, ilyen értelemben: *ennek tétettem én, ennek lettem én*, majd pedig következik a három tisztség: hírnök, apostol és tanító. A passivum mögött Isten áll, mint cselekvő, az *egó* szokatlan feltüntetése pedig nyomatékosítja, hogy Pál itt különösen a maga megbízatásáról beszél. Az apostol és a tanító gyakran előforduló gyülekezeti tisztség, Pál is több helyen nevezi így magát, szokatlan azonban a *hírnök* önmegjelölés. Ugyanakkor látnunk kell, hogy a *kériix* és a *kériigma* szavak összetartoznak. A *kériigma* az igehirdetés maga, illetve annak tartalma, a *kériix* az, aki ezért felel, hogy a híradás hamisítatlan legyen. Ezzel a fogalommal Pál már a következő szakaszra utal előre, ahol a hitről, mint drága kincsről, illetve annak megőrzéséről van szó.

A 12–14. versek közös kulcsfogalma a *parathéké*, a megőrzésre átadott érték, vagy éppen kincs. A maga esetében Pál ezt jelző nélkül használja, majd amikor a Timóteusnak adott értékről beszél, akkor teszi hozzá a drága, jó jelzőt. A rájuk bízott érték vagy kincs megőrzése nem a saját erejükből történik, hanem a Szentlélek által, amely mindkettőjükben lakozik. Ez a lelki kapcsolat köti össze az apostolt és tanítványát: ugyanaz a Lélek munkálkodik mindkettőjükben a fizikai távolság ellenére is.

Prédikációvázlat

„A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szentlélek által.”

1. Őrizd meg!

Ez az apostol felszólítása tanítványa, Timóteus felé. Nagyon gyakran elhangzik ma is ez a felszólítás: vigyázz rá, őrizd meg. Ezt mondjuk egymásnak, ha a valami fontosat bízunk a másakra, ha el kell vinni valamit. Őrizd meg, vigyázz rá!

Szülők mondják gyermekeiknek, amikor iskolába mennek: vigyázz a dolgaidra, el ne veszíts semmit. A vasútállomáson mondjuk az útra indulóknak: vigyázz a csomagodra, jegyedre, telefonodra, őrizd meg, el ne veszítsd. Sokszor mondjuk egymásnak: vigyázz az egészségedre!

Nagyon könnyű elveszíteni dolgokat, de nagyon nehéz pótolni. Ha elveszítjük valamilyen igazolványunkat, több napos utánajárás, sorban állás, költség, mire sikerül pótolni.

Ha egy ország elveszíti a hitelképességét, akkor az katasztrófához vezethet. Ha egy ember elveszíti a szavahihetőségét, akkor nagyon nehéz visszaszerezni, senki sem fog neki hinni ezután.

Mennyire inkább így van ez a lelki értékekkel. Ha egy közösség elveszíti azt, ami addig közös kincsük, közös értékük volt, akkor csak névleges az összetartozásuk. Ha pl. van egy futballklub, de már nem hisznek igazán abban, hogy a csapatuk győzni fog, akkor lehet, hogy még összejönnek, de már nem az tartja össze őket.

Ha egy családban megszűnik az egymás iránti szeretet, az összetartozás érzése, az hogy felelősek egymásért, akkor lehet, hogy még összejönnek egy-egy ünnepre, de ez már csak a szokás, már nem igazi család többé.

Akik mi itt vagyunk, mint Isten népe, Krisztus gyülekezete, mi tart össze bennünket? A megszokás? Vagy valami több is? Mi a mi közös kincsünk?

2. Isten népének közös kincse a Krisztusban kapott üdvösség

Pál erről beszél Timóteusnak, hogy van egy közös kincsük: az, hogy Isten megszabadította őket Jézus Krisztus által, mert már az idők kezdete előtt elvégezte üdvösségüket. Majd amikor eljött annak ideje, kijelentette, megmutatta az ő nagy szeretetét Jézusban, általa megtörte a halál erejét és az örök élet ígérését adta az ő gyermekeinek. Ez az Isten népének a közös kincse!

Ha ez elfelejtődik, ha ez elhalványul, akkor a gyülekezet is megerőtlenedik. Akkor beteljesedik, amit a Jelenések könyvében olvasunk: „*Tudok cselekedeteidről, hogy nem vagy sem hideg, sem forró. Így, mivel langyos vagy, és sem forró, sem pedig hideg: kiköplek a számból.*” (Jel 3,15–16)

Megvan-e még a kincsünk? Amikor elmondjuk egy-egy Istentiszteleti alkalmon az apostoli hitvallást, akkor ez tényleg a közös hitnek a megvallása-e? Érezzük-e, hogy milyen nagy ez a közös kincs. Neked, testvérem, megvan-e még a kincsed, az a lelki, drága kincsed, amiért valamikor tudtál lelkesedni, amiben bíztál, ami erőt adott?

3. Csak Isten Szentlelke által tudjuk a mi közös kincsünket megőrizni

Pál így biztatja Timóteust: „*A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szentlélek által.*” Isten az ő Szentlelke által tud megleveníteni bennünket, hogy a megváltásról szóló evangélium tényleg a mi közös kincsünk legyen.

Ha ebben megerőtlenedtünk volna, ő tud megsomorítani, hogy észrevegyük, veszélyben van a kincsünk. A Lélek tudja megnyitni a szemünket, hogy lássuk meg, mi az, ami tényleg fontos a számunkra, hogy különbséget tudjunk tenni evilági, veszendő dolgok, és a mennyei kincsek között.

Imádkozzunk Isten Szentlelkének meglevenítő munkájáért, hogy a mennyi kincset újra felfedezzük és tudjuk megőrizni!

Megjegyzés: az igehirdetéshez kapcsolódóan szemléltetésként felhasználható Kosztolányi Dezső: Boldog szomorú dal c. verse

*Van már kenyérem, borom is van,
Van gyermekem és feleségem.
Szívem minnek is szomorítsam?
Van mindig elég eleségem.
Van kertem, a kertre rogyó fák
Suttogva hajolnak utamra,
És benn a dió, mogyoró, mák
Terhétől öregbül a kamra.
Van egyszerű, jó takaróm is,
Telefonom, úti bőröndöm,
Van jó-szívű jót-akaróm is
S nem kell kegyekért könyörögnöm,
Nem többet az egykori kód-kép,
Részegje a ködnek, a könnynek,
Ha néha magam köszönök még,
Már sokszor előre köszönnek.
Van villanyom, izzik a villany,
Tárcám van igaz színezüstből,
Tollam, ceruzám vígan illan,
Szájamban öreg pipa füstöl.
Fürdő van, üdíteni testem,
Langy téa, beteg idegemnek.
Ha járok a bús Budapesten,
Nem tudnak egész idegennek.
Mit eldalolok, az a bánat*

*Könnyekbe borít nem egy orcát,
És énekes, ifjú fiának
Vall engem a vén Magyarország.
De néha megállok az éjen,
Gyötrődve, halálba hanyatlón,
Úgy ásom a kincset a mélyen,
A kincset, a régit, a padlón,
Mint lázbeteg, aki feleszmél,
Almát hüvelyezve, zavartan,
Kezem kotorászva keresgél,
Hogy jaj! valaha mit akartam,
Mert nincs meg a kincs, mire vágytam,
A kincs, amiért porig égtem.
Itthon vagyok itt e világban
S már nem vagyok otthon az égben.*